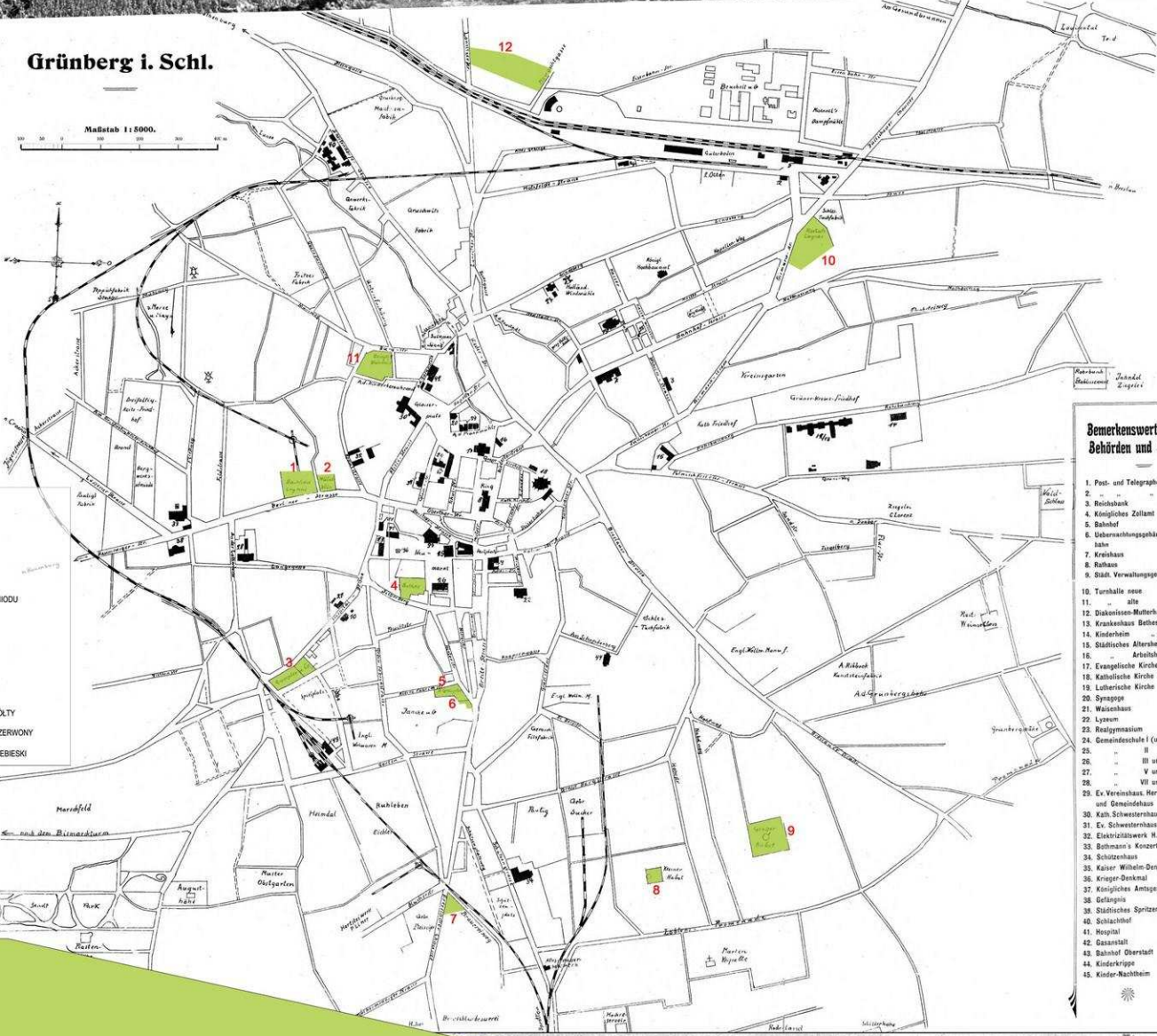




Grünberg i. Schl.

Maßstab 1:5000.



- LEGENDA**
- ULICE
 - KOLEJA
 - ORA
 - RZKI
 - LUBUSKI SZLAK WINA I MODU
 - WINNICE
 - OBIEKTY HOTELOWE/ PENSJONATY
 - ATRAKCYJNE MIEJSCA
 - SZLAK TURYSTYCZNY ŻÓŁTY
 - SZLAK TURYSTYCZNY CZERWONY
 - SZLAK TURYSTYCZNY NIEBESKI

Bemerkenswerte Bauten, Behörden und Institute.

1. Post- und Telegraphenamt
2. Reichsbank
3. Königliches Zollamt
4. Bahnhof
5. Unternehmungsküche der Eisenbahn
6. Kreishaus
7. Rathaus
8. Städt. Verwaltungsbücherei
9. Turnhalle neu
10. - alte
11. Diakonissen-Mutterhaus
12. Krankenhaus Bethesda
14. Kinderheim
15. Städtisches Altersheim
16. Arbeitshaus
17. Evangelische Kirche
18. Katholische Kirche und Pfarrhaus
19. Lutheriche Kirche
20. Synagoge
21. Waisenhaus
22. Lyceum
23. Realgymnasium
24. Gemeindeschule (u. ev. Pfarrhaus)
25. - - - - - III und IV
26. - - - - - V und VI
27. - - - - - VII und VIII
28. - - - - - IX
29. Ex. Vereinshaus, Herberge z. Heimat und Gmeindshaus
30. Kath. Schwesternhaus u. Vereinshaus
31. Ex. Schwesternhaus
32. Elektrizitätswerk H. Saalmann
33. Bismarck's Konzerhaus
34. Schützenhaus
35. Kaiser Wilhelm-Denkmal
36. Kruger-Denkmal
37. Königliches Amtsgericht
38. Gefängnis
39. Städtisches Spritzenhaus
40. Schlachthof
41. Hospital
42. Gasanstalt
43. Bahnhof Oberstadt
44. Kinderkrippe
45. Kinder-Nachheim

LEGENDA

- 1 - ALBERT BUCHHOLZ
- 2 - OTTO MÜLSCH
- 3 - GREMPLER & Co
- 4 - BETCHKE
- 5 - AUGUST GREMPLER
- 6 - EICHMANN
- 7 - BERGSSCHLOSS BRAUEREI
- 8 - MALY NABOT
- 9 - WIELKI NABOT
- 10 - HEINRICH RAETSCH
- 11 - SZKOŁA WINTARSKA
- 12 - SCHARLACHBERG WEINBRENNEREI



Przełomowy w historii zielonogórskiego winiarstwa był rok 1826, w którym powstała pierwsza wytwórnia mąskiego wina grobowego Augusta Gremplera. Szampany produkowane w zielonogórskim zakładzie nie cieszyły się jednak zaufaniem klientów, co znacząco hamowało możliwości jego rozwoju. Ratunkiem okazała się czysto marketingowa strategia firmy, która przemianowała swoje wyroby, nadając im francuskie nazwy „Eperaney”, „Reims”, „Versaney”. Zielonogórski szpampan został nagrodzony na wystawach w Paryżu w 1855 r., Londynie w 1862 r. i Wiedniu w 1873 r. Nie bez znaczenia była praca nad poprawą jakości wina. Uruchomione zostały coroczne skupy winogron od miejscowych plantatorów, przyjmowano jednak tylko owoce dobrej jakości, oczyszczano i sortowano. Te wymogi spowodowały konieczność modernizacji dotychczasowych metod upraw, co ostatecznie zaowocowało powołaniem Związku Doskonalenia Uprawy Winnic i Drzew Owocowych w 1826r. (potem przekształcony w Związek Rzemiosł i Ogrodnictwa), którego zadaniem była popularyzacja zarówno nowych technik, jak i przeniesionych z francuskich plantacji najlepszych odmian winogron.

Czaszy burzliwego rozwoju przemysłu przetwórczego, związanego z owocami winorośli, nadeszły jednak pod koniec XIX wieku. W 1860 roku największą wytwórnię winiaków założył Albert Buchholz, który poszukując możliwości zbytu nadwyżek lokalnego wina, zainstalował w fabryce oryginalny aparat destylacyjny z Charent, umożliwiający wyrób koniaku. Dzięki ściśtemu dostosowaniu metod produkcji do francuskich receptur oraz doborowi doskonałej jakości winogron, trunki z zakładu Buchholza cieszyły się dużym uznaniem. Celem uniezależnienia fabryki od zagranicznych dostaw winogron, firma weszła w posiadanie winnic w Austrii i Francji, dzięki czemu możliwe było sprawowanie bezpośredniej kontroli nad jakością przetwarzanych owoców. Fabryka powiązana była z licznymi mniejszymi zakładami na terenie miasta m.in. wytwórnią rumu i araku Richarda Gremplera, winiarnią Hermana Freyera, Bodega Alemana Espanola. W latach 20. XX wieku firma Buchholza produkowała ok. 1 mln butelek wianku rocznie, znaczna część z tego eksportując do Ameryki Południowej. Do niedawna w budynku fabryki mieściła się jeszcze Lubuska Wytwórnia Wódek Gatunkowych „Polmos”.

W 1868 r. kolejną fabrykę koniaku na terenie Zielonej Góry założył Heinrich Raetsch. Wysoka jakość wytwarzanych trunków pozwoliła na przekształcenie w ciągu zaledwie kilku lat małej przysiadłowej wytwórni w jedno z większych i bardziej znanych nie tylko na terenie Niemiec przedsiębiorstw. Na terenie zakupionej winnicy, położonej niedaleko dworca kolejowego (ul. Chrobrego), właściciel wybudował nowoczesny zakład produkcyjny z przeznaczonymi specjalnie do leżakowania koniaków dużymi piwnicami. W tamtym okresie konieczne było importowanie surowców produkcyjnych (wino) z Francji, Węgier i Włoch, bowiem lokalni dostawcy nie byli już w stanie zaspokoić rosnącego zapotrzebowania. W procesie dostosowania fabryki do dużej skali produkcji, rozpoczęto jej gruntowną rozbudowę, która odbyła się na przestrzeni lat 1922 – 1936. Powiększono powierzchnię piwnic, utworzono został maly zakład bednarski i skład celny.

W latach 1880 – 1900 w Zielonej Górze powstało kilkanaście wytwórni koniaków i gorzelnii, jednak do końca lat 30. XX w. przetrwało tylko kilka największych i najbardziej renomowanych wytwórni m.in. Albert Buchholz, Heinrich Raetsch, Gruenberger Spiritfabrik und Brennerei, May A.G.